

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

- Перекис водню, миючі засоби
- Металевий каркас
- Дріт різної товщини(мідний, сталевий оцинкований та мельхіоровий)
- Захисні рукавички, маски, інструменти(пінцети, пили, щітки)

Методи виготовлення:

1. Виварювання кісток
2. Очищення: кістки промивалися водою, далі оброблялися у розчинах для знежирення, а також перекисом водню для відбілювання.
3. Сортуння: усі кістки були класифіковані за типами: череп, хребет, ребра, кінцівки тощо.
4. Відновлення ушкоджених частин: деякі фрагменти були відновлені за допомогою клею ПВА та кісткової пасти.
5. Збирання скелета: з використанням металевих стрижнів та дроту кістки були змонтовані відповідно до анатомічної будови поні.
6. Монтаж на підставку.
7. Фінальна обробка: шпаклювання пошкоджень під час монтажу. Маскування під колір кісток відновлених фрагментів задалегідь підібраною фарбою.

В результаті проведеної роботи був успішно виготовлений повний анатомічний скелет поні. Скелет зібрано з урахуванням анатомічної точності, збережено усі кісткові елементи. Отриманий експонат може використовуватись у навчальних цілях, а саме – вивчення порівняльної анатомії, а також як виставковий матеріал для нашого музею[2].

Висновки. Процес виготовлення скелета поні є трудомістким, але надзвичайно пізнавальним. Він дозволяє глибше зрозуміти анатомію тварин, сприяє розвитку навичок роботи з біологічним матеріалом та формує міждисциплінарний підхід до вивчення природних наук.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Allouch G.M. Scientific Technique for Skeletons Preservation and Preparation of Anatomical Models to Promote Veterinary Anatomy. Journal of Veterinary Anatomy. 2014. Vol. 7. No 2. P. 133–139.
2. Вдосконалення методики обробки кісток тварин за виготовлення навчальних препаратів та музейних експонатів / М.Г. Ільницький, В.Б. Дудка, О.С. Бевз, А.П. Мельниченко // Наук. вісник вет. медицини: зб-к наук. праць. - Біла Церква: БНАУ, 2024. - Вип.1. - С.88-94. Doi: 10.33245/2310-4902-2024-188-1-88-94

УДК 599.8.09:611.71(086.3):619

МЕЛЬНИЧЕНКО Д.О., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ДУДКА В.Б.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ВИГОТОВЛЕННЯ ОПУДАЛА КОТЯЧОГО ЛЕМУРА

Метою даної роботи є опис процесу виготовлення чучела котячого лемура з урахуванням особливостей його морфології, для подальшого використання в освітньо-наукових цілях.

Ключові слова: опудало, котячий лемур, експонат.

Таксидермія- це наука і мистецтво збереження тварин у вигляді макету з метою експозиції, дослідження чи навчання, чи як мисливський трофей. Особливо значення таксидермія має у зоологічних музеях, де дозволяє представити рідкісні або зникаючі види фауни. Одним з представників ряду приматів, що заслуговує уваги, є котячий лемур(Lemur catta) – ендемічний вид Мадагаскару, що характеризується високим рівнем соціальної організації та унікальними поведінковими рисами. [1]. Виготовлення чучела котячого

лемура потребує особливого підходу через анатомічні й морфологічні особливості виду .

Матеріали та методи

У дослідженні було використано:

1. Труп котячого лемура (отриманий легально через передачу від зоопарку після природної смерті)

2. Інструменти: скальпель, ножиці, пінцет, дроти, голки

3. Матеріали: пінопласт, дріт, вата, тканина, повітряний пластилін, клей ПВА, шовний матеріал

Методика включала наступні етапи:

1. Зняття шкіри

2. Обробка шкіри та консервація з послідуною вичинкою

3. Виготовлення манекена

4. Монтаж

5. Завершальна обробка (естетична реконструкція)

Результати:

Перед початком роботи тушу лемура було оглянуто на предмет пошкоджень, патологій, зовнішніх змін.

1. Зняття шкіри

Зняття шкіри здійснювалось з дорсальної частини туші(тобто по спині) : від голови до хвоста. Збережено лапи, хвіст і голову з вухами для подальшої конструкції каркасу. Після повного зняття шкіру мездрували – для видалення жиру, м'язів, фасцій.

2. Консервація та вичинка

Після знімання, з метою дегідратації шкіру тимчасово консервували кухонною сіллю. Потім шкіру вичиняли в пікельному розчині, який складається з 1% оцтової кислоти та NaCl в кількості 50 г/л. Рідинний коефіцієнт 1:10.

3. Виготовлення манекена

Манекен виготовлено з пінопласту з внутрішнім дротовим каркасом з намоткою тканини для фіксації пози тіла. Морфологічні параметри (довжина тулуба, кінцівок, хвоста) були дотримані згідно з біометричними вимірами.

4. Монтаж

Шкіра натягувалась на манекен поетапно, починаючи з передніх кінцівок. Зони навколо очей, носа та рота відновлювались за допомогою повітряного пластиліну. Очі замінені скляними, відповідного кольору.

5. Завершальна обробка

Після повного висихання чучело було розчесано, позиціювання тіла виконано з урахуванням місцезнаходження у музеї.

Висновки

Процес виготовлення чучела лемура вимагає точності та врахування біологічних особливостей приматів. Успішна реалізація проекту дозволяє зберегти біологічний вигляд виду для музейної чи навчальної експозиції. Також це сприяє підвищенню інтересу до охорони дикої природи, зокрема видів, що знаходяться під загрозою зникнення.

Виготовлення чучела котячого лемура є складним процесом, який потребує міждисциплінарного підходу – знань у зоології, анатомії, хімії та мистецтві. Дотримання технології дозволяє створити високоякісний музейний макет, який зберігатиме естетичні та наукові цінності протягом багатьох років[2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. D.E. Wilson and E. Hanlon. "Lemur catta (Primates: Lemnridae)." Mammalian Species, vol. 42, pp. 58- 74, 2010.

2. Рибчинський А. А. Сучасні методи таксидермії при виготовленні опудал хижих ссавців з використанням досвіду європейських країн: кваліфікаційна робота магістра спеціальності 205 «Лісове господарство» / наук. керівник М. Л. Максименко. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 70 с.

УДК: 636.8.09:611.71:619

НЕПОМНЯЩА А.М., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **СОКОЛЬСЬКИЙ В.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

АНАТОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ СКЕЛЕТА ДОМАШНЬОГО КОТА (FELIS SATUS) ЯК ОСНОВА ВЕТЕРИНАРНОЇ ПРАКТИКИ

Проаналізували будову черепа, хребта, грудної клітки та кінцівок домашнього кота, а також визначили їх особливості, роль у забезпеченні рухливості й життєдіяльності тварини.

Ключові слова: кіт, скелет, кістка, череп, хребет.

Череп кота має коротку й широку будову, складається з мозкової частини (neurocranium), що захищає головний мозок, та лицьової (viscerocranium), яка формує порожнини для органів зору, нюху та ротової порожнини. Його характерними особливостями є великі фронтально розташовані очні орбіти (orbitae), укорочена носова кістка (os nasale) та розвинений виличний відросток (processus zygomaticus), що забезпечують бінокулярний зір і широкий кут огляду — адаптації до хижого способу життя [1].

Верхня щелепа (maxilla) має потужні альвеолярні відростки, тоді як нижня щелепа (mandibula) з'єднується з черепом у скронево-нижньощелепному суглобі (articulatio temporomandibularis), дозволяючи обмежений боковий рух. Зубна формула становить $3/3, 1/1, 3/2, 1/1 \times 2 = 30$ зубів, включаючи великі ікла (dentes canini), які слугують для захоплення й утримання здобичі. Спеціалізована будова щелеп та зубів дозволяє коту ефективно розривати м'ясну їжу [1,2].

Хребет кота (columna vertebralis) складається з 7 шийних (vertebrae cervicales), 13 грудних (thoracicae), 7 поперекових (lumbales), 3 крижових (sacrales) та 18–23 хвостових (caudales) хребців. Така структура забезпечує високий ступінь гнучкості, особливо у шийному, поперековому та хвостовому відділах. Перший шийний хребець — атлант (atlas) — з'єднується з потиличною кісткою та дозволяє кивальні рухи голови, тоді як другий — епістрофей (axis) — має зубоподібний відросток (dens axis), що забезпечує обертальні рухи. Міжхребцеві диски (disci intervertebrales) мають еластичну будову, яка сприяє амортизації під час стрибків та падінь.

Грудна клітка (thorax) формується 13 парами ребер (costae) та грудною кісткою (sternum), яка складається з рукоятки (manubrium sterni), тіла (corpus sterni) і мечоподібного відростка (processus xiphoideus). Дев'ять передніх пар ребер є справжніми (costae verae) — вони з'єднуються безпосередньо з грудиною, а чотири останні — несправжні (costae spuriae), що утворюють реберну дугу. Така конструкція надає грудній клітці конічної форми та забезпечує захист життєво важливих органів — серця, легень і великих судин, а також служить місцем прикріплення дихальних та грудних м'язів [3]. Передні кінцівки кота (membra thoracica) прикріплюються до тіла за допомогою плечового поясу, що включає лопатку (scapula) та редуковану ключицю (clavicula). Лопатка трикутна, з чітко вираженою остю (spina scapulae), яка ділить її на надостьову та підостьову ямки — місця прикріплення м'язів. Ключиця не з'єднана з іншими кістками, а вільно лежить у м'язах, що забезпечує виняткову рухливість плечового суглоба та здатність кота пролазити через вузькі щілини [4].

Скелет вільної передньої кінцівки включає плечову кістку (humerus), променеву